

เหตุการณ์โรงแรมดลุ่ม กับกระแสความชิงชังในการแก้ปัญหา

.....ระพี สาคริก

แม้เหตุการณ์โรงแรมดลุ่มที่เมืองโคราชเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม ฯ จะผ่านพ้นมาแล้วกว่าครึ่งเดือน แต่หนังสือพิมพ์บางฉบับก็ยังคงรายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวของกระแสการแก้ปัญหาเป็นครั้งคราวมาจนกระทั่งถึงขณะนี้ ทำให้รู้สึกเสมือนว่ามีการเฝ้าระวังเอาใจกันมากขึ้น

แต่เมื่อมองที่เนื้อหาสาระและมองให้ลึก ๆ จะพบว่า **ยังคงเป็นวิธีการซึ่งแสดงความชิงชังกันที่แปลกนอกเหมือนสิ่งซึ่งเกิดมาแล้วแต่เดิม ๆ นั่นเอง** ซึ่งโดยหลักความจริงแล้ว สิ่งใดซึ่งติดอยู่ที่เปลือก และแสดงออกไม่ว่ากระแสจะสืบสานต่อมานานแค่ไหน ในอีกไม่ช้าก็จะเจียบหายไปเหมือนเรื่องเก่า ๆ ที่กล่าวมานี้ ทำให้เป็นเรื่องซึ่งคิดเอาเองและพูดเอาเองตามชอบใจไม่ หากเป็นสังขธรรมที่อยู่ในมนุษย์และสังคมโดยแท้

เราคงไม่ลืมเร็วเกินไป เพราะเหตุการณ์นี้ยังฝังผ่านพ้นมาหยก ๆ แม้ว่าร่วมเดือนหนึ่งมาแล้ว เพราะใคร ๆ หลายคนซึ่งมีเครื่องมือรูปลักษณะต่าง ๆ อยู่ในมือ ต่างก็หยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมาชี้ให้โคดเค้น แม้ช่วงหลัง ๆ รายการที่อยู่ในกระแสสื่อโทรทัศน์ก็มีการนำเอาผู้ซึ่งชีวิตสัมผัสกับเหตุการณ์จริงด้วยตนเองมาออกรายการให้คนได้สัมผัสกับระดับหนึ่งของสภาพที่เป็นจริง

อย่างไรก็ตาม มันก็เป็นสังขธรรมที่อยู่ในกระแสสังคมไม่ว่าที่ไหน โดยเหตุที่ **ที่ไหนมีเรื่องให้รู้สึกเป็นเหตุที่นัย่อมมีการนำเอาเหตุการณ์มาใช้ประโยชน์ ทั้งที่เป็นของจริงของปลอม บนฐานความหลากหลายของจิตใจคนที่ดำรงชีวิตร่วมกัน** ที่ว่าของจริงก็คือการแสดงออกด้วยความรู้สึกรู้ใจที่จริงใจ กับที่ว่าของปลอมก็คือการฉกฉวยโอกาสขึ้นมาแสดงออก เพื่อหวังประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งให้แก่ตนเอง ซึ่งผู้ที่ยังคิดใจควรเข้าใจและยอมรับความจริงว่า **มันเป็นสังขธรรมบนฐานความหลากหลายของมนุษย์ซึ่งอยู่ร่วมกันในสังคม** แม้ขณะนี้เรากำลังเห็นภาพจากด้านหนึ่งซึ่งอาจทำให้ไม่พอใจ แต่ก็เชื่อว่าจะไม่อีกด้านหนึ่งที่น่าพึงพอใจ จึงอยู่ที่ว่า เราจะนั่งอมมือรอแก้หรือแสวงหาอย่างไม่ทอดয়

ในช่วงหลังเกิดเรื่องขึ้นใหม่ ๆ หลายคนแห่ไปที่นั่น โดยเฉพาะคนในกลุ่มซึ่งถืออำนาจสูง ๆ ไว้ในมือ ยิ่งในปัจจุบัน สื่อมวลชนมีประสิทธิภาพในด้านวัตถุสูงมาก ทั้งโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ สิ่งซึ่งแสดงออกทำให้เกิดภาพโคดเค้นในขณะนั้น ซึ่งในทางพหุติณัยก็คงเป็นภาพของการประกาศใช้อำนาจอย่างชิงชัง หลายคนออกมาพูดซ้ำ ๆ แทบจะเป็นเสียงเดียวกันทำนองว่า **เรื่องนี้ต้องเอาจริงเอาจัง เอาคนผิดมาลงโทษอย่างเด็ดขาดให้ได้** ทำให้รู้สึกว่ มันก็คือกระแสรูปลักษณะเก่า ที่เกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า ในขณะที่เหตุการณ์เพิ่งสด ๆ ร้อน ๆ อีกนั่นแหละ

พอเหตุการณ์ผ่านไปได้สักหน่อย แม้ข่าวยังคงรายงานให้รู้สึกเสมือนว่า มีการสานกระแสแก้ปัญหามาจนถึงปัจจุบัน ดังภาพที่เห็นได้ โดยที่มีการสำรวจการก่อสร้างและการส่งปิดสถานบริการสาธารณะในรูปโรงแรม ตามสถานที่ต่าง ๆ หากมองให้ลึกย่อมพบว่า จริง ๆ แล้วมันก็คือกระแสซึ่งสืบเนื่องมาจากรากฐานเดียวกัน คือ **การประกาศความจริงในตัวเองให้สาธารณชนรู้ว่า มีการเน้นแก้ปัญหาด้วยอำนาจด้านเดียวอยู่ในสังคมนี้** หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า **เป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ถึงคน** ทั้ง ๆ ที่เรื่องราวความเสียหายต่าง ๆ มันเกิดเพราะคนเป็นเหตุ

จริงอยู่ ดังที่กล่าวไว้ในช่วงต้นว่า ภาพที่เห็นมันอยู่บนฐานซึ่งมีความหลากหลายของคนเป็นเหตุสำคัญ แต่หากนำเอาด้านซึ่งมี **อดีต - ปัจจุบัน -อนาคต** มาเป็นหลัก คนซึ่งผ่านประสบการณ์ชีวิตมามากกว่าน่าจะสะท้อนภาพให้เห็นถึงความจริงใจต่อเพื่อนมนุษย์เป็นธรรมชาติ อย่างสอดคล้องกันกับกระแสซึ่งขึ้นไปเป็นใหญ่และมีอำนาจเหนือซึ่งแน่นอนที่สุด ย่อมทำให้ธรรมชาติของประชาชนซึ่งอยู่ในอีกด้านหนึ่ง สามารถรู้สึกได้ว่า มีคุณธรรมและเมตตาธรรมแผ่ความร่วมเย็นไค้อย่างทั่วถึงแก่คนทุกกลุ่มความคิด

การแก้ปัญหาได้อย่างถึงคน กันอื่นควรรู้และเข้าใจคนได้ลึกซึ้งถึงสังขธรรมชีวิต ให้โอกาสคนซึ่งอยู่ในระดับ

รอง ๆ ลงมาจากใจจริง ยิ่งคนที่อยู่ระดับล่างมากเพียงใดควรได้รับความสำคัญและเอาใจใส่มากขึ้น เป็นกระแสนิยมชาตินิยมให้รู้สึกได้ แทนที่จะสะท้อนภาพการหาเรื่องทะเลาะกันอย่างไม่รู้จักจบสิ้นจนทำให้ประชาชนทั่วไปรู้สึกเอือมระอาและรู้สึกสิ้นหวังยิ่งขึ้น ดังที่ได้ยินได้ฟังมาจากหลายคนที่กำลังว่า กลุ่มคนซึ่งเข้าไปมีอำนาจส่วนใหญ่ มองเห็นอะไร ๆ กลับทิศทางไปหมด

อย่างไรก็ตาม หากมองไปยังอีกด้านหนึ่ง ในขณะที่ประชาชนรู้สึกใกล้จะสิ้นหวังกับทุกสิ่งทุกอย่างมากขึ้น กลุ่มคนซึ่งรู้สึกเองนั่นแหละ ที่กำลังเปลี่ยนแปลงทิศทางวนกลับมาทำอะไร ๆ มันดีขึ้น แต่ธรรมชาติของคนแม้ยังมุ่งเน้นการมองไปยังคนในกลุ่มซึ่งมีอำนาจในระดับบน ๆ แต่สิ่งซึ่งตนเองประกาศความต้องการมานานพอสมควรแล้ว ก็ต้องการเห็นฐานอำนาจจริงอยู่กับคนระดับล่าง ๆ มิใช่หรือ

คุณธรรมจริง ๆ นั้น เป็นสิ่งมีรากฐานอยู่ในตนเอง ของแต่ละคน ไม่เพราะการมองเห็นคนอื่น ยิ่งเป็นคนระดับบน แล้วผิดหวังดอกหรือ คือคำสารภาพซึ่งเกิดจากความจริงในรากฐาน ที่ทำให้มีการปรับเปลี่ยนตัวเองของคนระดับล่าง ที่มีกระแสจากระดับล่างขึ้นสู่ระดับบน เพราะจริง ๆ แล้วคนระดับบนก็มาจากระดับล่างนั่นเอง

แม้ว่าในขณะที่อาจยังไม่เห็นวิวัฒนาการพัฒนาคนอย่างจริงจังได้ชัดเจน แต่หากมองที่กระแสการเปลี่ยนแปลงให้เห็นภาพรวม ๆ ได้อย่างชัดเจน และรู้ได้จริงยิ่งขึ้นว่า สิ่งใดควรอยู่ตรงไหน และอะไรควรมาก่อน มาหลังตามเหตุและผล คงไม่ทำให้ตนเองสิ้นหวัง หากจะรู้ได้ถึงสิ่งเหล่านี้ แต่ละคนจำเป็นต้องมีอุดมการณ์จริง ๆ อยู่ในรากฐาน และปฏิบัติบนฐานจริงของตนเองอย่างมั่นคงโดยที่คิดว่า เป็นวิถีทางสู่การเรียนรู้ได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยที่หัวใจออกห่างจากการเกาะเกี่ยวกับการอยากได้ผลยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งจริง ๆ แล้วการมุ่งอยู่กับการทำจริง เป็นการคล้อยค้ำค้ำหนึ่งอยู่แล้วตามกฎธรรมชาติของมนุษย์ทุกคน.